

Breven från 1916.

Slagsta den 11/2 1916.

Kära Rut!

Tack för brevet o. frimärke som jag fick i går qväll -- jag måste skriva meddetsamma o. rätta missförståndet oss emellan -- något brev på Nyåret som du skrivit har vi inte fått vad det än tagit vägen -- det sista brevet du skref fick jag den 24 för jag tänkte meddetsamma det är precis en månad efter Jul -- jag vänta brev var dag för du brukar vara trägen att skriva fast jag är trög -- o. jag som gick här o. längta vad Erik skulle säga om resan för jag får säga att jag trodde Erik om att han skulle ge mig något gott ord för mina anordningar -- jag som grubbla så på det en hel månad före Jul hur jag skulle få det så trefligt som möjligt -- o. så får jag ett sånt brev ifrån dig i stället -- jag blef unjefär som du föreställer dig att en bomb flög ned bland oss -- jag blef alldeles kall o. jag är het af mig som du vet att det gick min heder för nära -- men synden straffar sig sjelf -- det hade jag för jag gick o. tänkte på Erik -- så jag törs inte göra mig större en gång till -- jag skref till faster Erika sen ni farit hem o. skröt af honom o. så bra jag tyckte om honom -- o. du kan väl förstå sade jag åt faster att det vill vara något till måg som en svärmor berömmar. Men så berömmar jag inte min sonhustru -- vi är så osams om henne ibland å jag har sakt ifrån han får aldrig komma inom dörren med henne för då visar jag ut henne -- jag fordrar inte rikedom inte skönhet men jag fordrar en god vilja o. arbetslust i ett hem o. förmåga att af litet göra ett hem trefligt -- det har jag jort sjelf o. det har jag lärt mina barn -- dom kanske tyckt jag varit sträng många gånger -- men jag tror inte att du Rut eller någon af de mina dömmar mig för det -- att jag varit fresig o. retlig mången gång har varit en följd af öfveranstängning o. fattigdom o. mitt hastiga humör -- men det har snart gått öfver som en stormby -- men den der jäntan kan inte koka en gryta potatis o. steka en sill bara kläda sig o. dansa väl -- men då jag har föreställt honom då svarar han det att jag kommer inte att gilla vilken flicka han än tar -- du mins vi var i dispyt om Astrid i Skogslund -- så nu bryr jag mig inte om honom -- men han säger att han kan komma till eder i Påsk -- kan ni göra slag i saken ser jag det jerna -- nu lilla Rut skall vi väl vara lika glada på varann -- inte kan du väl tänka att jag gått här o. varit arg på dig utan det är nu som du var liten -- när det var något fel du fick lof o. grina ett tag så var du mammas blåsa ijen sa Dristan -- o. så var det med det här med -- fast jag har grubblat vad i all värden du fick det ifrån.

Pappa o. jag kan inte tänka på nån Nyköpingsresa så länge -- vi måste ha något på oss först för vi måste vara snygga till att resa till Nyköping. Du får helsa till Erik ifrån oss att jag tyckte det var så roligt att han var belåten med resan -- sen får allt annat stå bakom. Birger skall skriva några rader till Sanna -- helsa henne att det blir roligare att komma i sommar.

Brefverna går nog fram på banan men det är mellan Fittja o. Slagsta som det kommer bort -- Idiotpojkarne går efter posten o. det har hänt för oss att inte breven gått fram.

En kär helsning från oss alla, Mamma.

Slagsta den 7 Mars 1916

Kära lilla Rut!

Hjärtligt tack för brev o. kort -- jag fick det på Maria dagen på qvällen alldeles som vi kom hem -- du kan förstå att vi måste göra en opåreknad resa pappa o. jag -- vi måste på begrafning till Frötuna -- farbror Janne har blivit död -- du mins väl Janne o. Mina -- du var ju dit när vi var vid

Hallqvad -- han blev död den 18 februari o. Söndagen den 27 begrafdes han -- det var så öfveraskade för oss vi viste inte af att han varit sjuk engång - han var in till Upsala o. skulle söka Doktor för faster Mina för hon hade varit dålig alltsen Jul -- o. då fick han ett skafsår på ena foten men feste sig inte för det -- men så sjukna han på Tisdan o.. låg till fredan men då måste dom köra in honom till Upsala sjukhus o. der låg han till fredagskvällen vickan derpå o, då blef han död i blodförgiftning -- det stod i tidningarna -- kanske du har sett det -- hela benet upp i jumsken var inflamerat -- Mina har gråtit om qvällen för Mina o. Erika var hos honom -- i det sista sade Mina jag tror du går ifrån mig Janne då svara han -- ja om det är Guds vilja -- sen sade han nu skall jag vila mig en stund -- sen somna han o. vakna alldrig mer -- så lugn som han var i lifvet lika lugnt gick han hän -- det var så svårt o. se henne sörja utan hejd -- men det var nog samvetsqual tillika för hon har varit svår emot honom -- ändå jælde hon för att vara rellesjös -- jag fordrar mer af henne än af någon annan men synd var det om henne i alla fall.

Vi måste resa dit fast resan blef dyr med krans o. allt -- jag måste ha lite på hatten o, klänningen -- jag var glad att jag hade min snygga svarta kjol, lifvet är gammalmodigt men jag hade strandkoftan på nestan hela tiden -- vi reste till Upsala på Lördag morgon -- på söndags morgon for vi till Bärby /der vi steg på när vi var vid Hallqvad/ sen hemta dom oss med skjuts vid Bärby o. det är 3 fjerdingväg till Frötuna ifrån Bärby. Han fick 12 stora kransar -- vi var 27 personer vid bordet -- 17 personer med till kyrkan. Sen kom vi hem tisdag eftermiddag.

Helsningar Mamma.

Slagsta den 23/3 1916

Mina kära Flickor.

Tack för kortet jag fick -- jag ser att ni kommer hem i påsk o. det är så gott det för det är så mycke snö o. tunggått o. en sådan kall vinter -- jag tror inte jag härdar ut med de fattiga skolbarnen -- det är värst om fötterna dom har dåligt både med skor o. strumpor -- o. envisa till att gå -- dom har inte varit hemma mer än en dag sen dom börja för oväder -- men underligt att dom är friska ändå. Märta brukar hosta annars men hon har inte jort det heller i vinter -- men här är så sjukligt omkring oss. Charlakansfebern går så vilt -- nere i Grindstugan har dom skickat 4 stycken till sjukstugan o. Rättarns sonson Tage har blivit död -- han har legat sjuk i två o. en half månad -- han dog i torsdas i förra veckan -- det är en sån sorg, enda barnet. Bertil har sitt onda i tummen -- jag lägger på plåster varje dag o. det drar ur så mycke smörja -- jag skall försöka hålla på så länge. Jag har hållit på att tvätta i 3 dagar -- jag hade inte ett smul rent o. jag var ifrig i fall det blifvit något elände med barnen o. inte har något rent -- men jag tvätta inne o. sjöljde i oxhuset o. torcka ute -- så idag skall jag mangla så jag är glad jag fick lite rent. Ivan reste till Stockholm i Söndags så han börja på Separatoren i Måndags -- få se hur det går för honom -- han var riktigt kraflös stackars Ivan. Birger har fått plats på Ella efter Ivan -- han har 125 i månan -- det bör väl räcka åt honom när han ingen hyra har -- men får inte han fritt var söndag så han får träffa det der skåpet (aja baja mor Maria, så säger man inte om sin blivande sonhustru, anm.V.E.) då slutar han väl igen -- hon skall börja vid skolan 1 April igen -- jag önskar jag vore så långt så jag varken såg eller hörde dom -- få se om han kan jöra sig lika omtyckt af Kapten som Ivan -- tänk när han fick höra att han sjukna om hemma jick han upp till Seppan o. sade åt dem att han måste ha lite hjälp -- så dom skicka ut 90 kr. -- så Ivan har betalt 105 kr. för sig hemma sen i Julars så han har inte legat till last -- måtte han nu få vara kry men det är den här gräsliga kylan som är svår för hans bröst. Hur har ni det med mat o. gräjs -- jag funderar på er

med lite betalt o. allt så dyrt -- här är dom rent tokiga -- jag tror inte dom är så oförskämda nånstans som i Stockholms trakten -- o. inte fins det något -- jag har inte fått mer än ett halft kilo smör på en hel månad o, skall lägga 3 skolmasäckar för var dag -- bröd går det bra med -- jag får 20 kilo rent vetmjöl i månan o. 46 rågmjöl -- vetmjölet är dåligt det är så mörkt -- men man får vara glad ändå det blir nog sämre -- vi kanske inte sett det värsta än -- nu många helsningar till eder -- skrif snart hur ni har det så jag slipper vara orolig.
Pappa o. syskonen helsar. Mamma.

Slagsta den 4/4 1916

Kära lilla Rut!

Tack så hjertligt för båda breffen med åtföljande lyckönskningar -- det är så roligt att få några rader en sån här dag för då ser man att man är kvar i minnet -- men alldrig tar pojarna notis om något sådant -- pappa jorde en liten kaffefest på sin födelsedags -- men jag kom inte ihåg min fören jag fick bref på qvällen -- jag får nu på pappas Birgers o. mina vägnar tacka för bjudningen i Påsk till eder -- det vore roligt att få resa till Nyköping en trakt som man alldrig varit vid -- men till Påsk är det alldeles omöjligt -- för det första jick det åt så mycket pengar till begrafningen 25 kr. -- o. nu måste jag vilken dag som helst fara in till Stockholm bara jag får bud ifrån Doktorn vilken dag jag får komma in med lilla Bertil -- han måste opereras i tummen -- du mins han haft ont i den ett års tid o. inte blir den bättre -- utan Doktor Tham här på skolan har talat vid en speasalist (specialist, V.E.) i benstommen som har sin mottagning på Sant Görans sjukhus i Stockholm -- men jag tror han tar af tumendan efter första leden -- o. så är det på högerhand för att det skall vara riktigt bra treffat -- men det får gå hur som helst bara det blir jort -- han har varit mycke dålig för öfrigt i vinter -- men nu Gud vare lof har vi en härlig tid framför oss så han är ute flera timmar om dagen -- jag funderar på att smörja honom för riset i Stockholm för jag måste väl stanna några dagar. Birger har haft så dåligt betalt i vinter men nu 1 April börja han i sågen vid Fittja så han har 4.50 om dagen -- men han är skyldig oss för maten i vinter -- så nu vill han klarera resten medan han får bra betalt --men det blir inte lengre än fram i Maj men sen vill förvaltarn ha gonom tillbaka i sommar o. då skulle han få 3.50 on dagen -- o. det tycker jag är bättre -- jag tröttnar lägga matsäck för fyra var dag, tre till skolan o. så Birger -- jag vet inte om jag talt om för dig att pojarna har byte platser -- den 1 februari kom Ivan ut på Separators båt "Ella" den som han var på när han jick o. läste om sommaren -- han har 60 kr. i månan men skall få påökt efter 1 Maj. Martin måste sluta sin plats för det jick så dåligt för handlarn så han kunde inte ha så dyra biträden -- men han fick plats medesamma hos hofslageri axibolaget -- det var 8 sökande före honom men han fick platsen för han hade fina betyg från Separatorm -- så nu är han med igen -- han börja den 15 Januari så nu får du vara snäll o. tacka o. klargöra hur det är att så järna vi ville resa men det kan nog inte bli i sommar -- men nu kommer jag med ett förslag till eder från

(Här slutar brevet mitt i en mening. Vad det var för ett förslag får vi aldrig veta. Den avslutande sidan i brevet har försvunnit anm. V.E.)

Slagsta den 15/5 1916

Kära lilla Rut!

Hjertligt tack för kort o. bref -- jag riktigt kände på mig att jag skulle få bref ifrån dig för jag sade på morron -- i qväll får jag nog bref ifrån Rut o. mycke riktigt fick jag det -- du funderar hur

det är med Bertils tumme -- den är något bättre -- den håller på att läka ihop. Doktorn har bränt såret med lapispenna nu var torsdag i 3 veckor så nu ser den inte så stor ut -- jag har inte tordas lagt på något plåster nu medan han hållit på med sin (obegripligt ord här, V.E.) så var han så orolig om nätterna så jag tror det drog för hårt (Jag minns mycket väl att Rut skickade hem något som kallades fikonplåster. Bara namnet säger ju en hel del, men hon menade ju väl. anm.V.E.) nu skall jag bida tills såret blir helt sen skall jag fara till Tumba Doktorn -- får höra vad han säger -- jag förstår inte vad pojkstackarn fick i tummen -- ingen värk för han ömmar alldrig för den -- han har inte låtit ett knyst när Doktorn bränt det -- men han har blifvit väldigt morskare sen han fick vara ute -- men nu har det varit så väldigt kallt så man har inte kunnat vara ute -- det vart en kuslig sommar. Estrid börja sin plats den 1 Maj men man vet inte hur det blir om hon står ut med det -- hon har stått i strykrummet de här första 14 dagarna o. sen idag har hon börjat i tvättstugan o. det är i 14 dar igen -- så det är 14 dagars strykning o. 14 dagars tvätt i var månad -- sen har hon Söndagarna fria så då behöfver hon bara passa måltiderna om hon vill ha mat -- snygga i fina får dom gå -- vi har inte kommit öfverens om nån lön än fören vi får se hur det går för henne -- men inte kan hon få så mycke som Ebba o. Maja men man får vara glad att tjena för bara maten i dessa tider. Du börjar fundera på att komma hem men inte är det värt du funderar på det fören till midsommar för jag har så mycke göra till Pingst med utrustning till Examen o. den blir vist Pingstafton -- du skrifver att dom dras o. vill till Slagsta -- låt dom följa med begge -- värre är det om dom gamla vill följa med -- det är svårare med sängkläder åt så mycke folk -- så tycker jag du kunde få en åtta dar lediga o. vila på när du varit så länge men ni är välkomna i alla fall.

Många kära helsningar till dig ifrån oss alla

vänligen Mamma.

Slagsta den 15/7 1916

Kära älskade Rutan!

Mycken tack för ditt glada bref -- du må tro jag var ängslig innan jag fick det för jag trodde att Sanna var full af lus när hon kom hem -- vi talade om det för flickorna på skolan o. dom talade om att det har hänt flera gånger att dom fått på sig när dom setat i backarna omkring -- till och med en flicka som heter Britta -- hon är sömmerska på skolan -- hade setat på en bänk i promenaden o. fick en stor lus på sig -- det är underligt att vi alldrig fått något på oss -- men när vi sitter ute någon gång sitter vi alltid inne i våran backe på gården o. der är alldrig någon besökare -- roligt var det att ni hade nöje af resan -- vackert väder var det besynnerligt nog åkså för nu rengnar det jemt -- vi får sitta i den der fällan i både ur o. skur så jag är våt in på bara kroppen -- jag blir så förstörd här med den stränga mjölkningen så går det ett år till är det alldeles slut med mig -- du hörde så omöjlig hon är att få åstad o. mjölka (Det är en granngumma som åsyftas, anm. V.E.) men nu har Frida blifvit sjuk igen så hon ska vila en månad -- det är tredje sommarn vi är här men en månad var sommar har hon varit sjuk o. fått en månad fri -- men nu måste kärngen gå o. mjölka 3 gånger om dagen o. sköta mejeri med fast hon inte kunde gå en gång för mig som du hörde -- men förvaltarn o. hon har varit hop o. trete så förfärligt innan han fick henne sta -- så nu bryter hon ut ilskan på mig att de gamla skall ut när de unga behagar vila -- inte rår jag för det -- sen kommer hon så sent till fällan så hon hinner inte mer än 4 eller 5 kor när jag får 12 eller 13 -- så det blir nog en dryg månad för mig -- jag funderar på om det blir möjligt i mitten af Augusti innan Frida tar vid om jag kan få henne till att mjölka 2 dagar för mig men det får jag se hur det blir -- om så är tänkte vi resa 13 Augusti -- men som sakt vi får skrifva närmare om det sedan -- jag antar att jag inte får fritt -- när man inte får 1 dag lär man inte få 2

dagur heller. Jag är inte säker på telefon numret fast du sa det när du var hemma.
helsningar Mamma.

Slagsta den 7 Augusti 1916

Kära Rut!

Tack för brevet -- jag har dröjt med att skriva för att jag skulle se vad utgång det skulle bli med Frida -- o. jag har svårt bedömma andras plågor -- men när dom inte är värre än dom kan fara in till stan o. gå på Skansen o. Cirkus måste inte krafterna vara så nedsatta som hon påstår för det är minsan inte för en som är klen att gå en hel Söndag o. drängla i stan men det jorde hon i går -- nu skall hon börja i morgon Tisdag men sen är det omöjligt för mig att få den andra att mjölka i 2 dagar -- men jag har fått lof från en annan. Rättargumman ifrån Hallunda har lofvat att hjälpa mig -- hon var till mig i går o. helsa på o. då kom jag att tala om att vi var bjudna till eder o. då ärbjöd hon sig att gå hit o. mjölka o. glad var jag -- så nu kommer vi om Söndag den 13de -- vi går 7.14 ifrån Tumba så då är vi i Nyköping lite öfver 10 -- så om ni har tid att möta oss -- vi går af vid östra station. Det är inge roligt att fara -- förra brevet jag skref till dig var så sjuk o. Bertil dålig -- fast jag ville inte oroa dig -- så jick jag i 14 dar o. hängde -- jag låg mellan mjölkningarna men jag är mycket bättre fast jag ser ut som jag varit död o. begravven -- o. en sån mjölkning som jag haft denna månad -- så han får bära sig åt hur han vill -- ett års vila måste jag ha annars svarar jag inte vad det blir med mig. Ja nu kommer vi om ni vill eller inte o. helsa så gott till Andersons -- vänligen morsan.

Slagsta den 25/8 1916

Kära lilla Rut!

Jag riktigt skäms att jag inte skrivit o. tackat för all vänlighet -- men det har jag pojarna att tacka för -- men nu skall du vara snäll o. helsa Andersons o. i synnerhet frun sjelf för allt besvär -- hon hade jemt jobb hela tiden -- vet du vad att vi tyckte det var så roligt att jag önska att jag fått fara tillbaks dagen efter -- o. Anderson är då en menniska man alldrig kan ledsna vid att få resonera med -- en som förstår en så väl -- tänk vad du kan vara glad om du får en sådan kar -- jag varken vill eller kan klandra pappa för han är ju så snäll -- för snäll för han låter andra tussa o. hyssa med sig -- men han står också på samma ställe o. stampar i smörjan hela lifvet igenom -- skulle jag inte hålla dem på afstånd har han inte kunnat försvara sig.

Resan hem jick fort, för fort -- det var förfärligt vad dom körde tåget -- de skaka o. flög så det var inte lönt att titta ut det var som en dimma jag tyckte det var kusligt -- så vi var i Tumba när klockan fattades en qvart i 8 så vi var hemma innan half 10 -- o. då hade dom städat o. fint o. kaffebordet dukat -- så jag önska om jag haft er med vid kaffebordet -- men det är väl att det är så långt annars kom jag för ofta -- lite trött var jag på tisdan o. ont i bena men som sagt det var roligt i alla fall.

Birger har jort illa sig i en tå -- foten fastna i en vaxel nere vid Saltskog -- dom hölt på att lossa kol o. han kom inte den med hela foten så lilltån var halshuggen -- som man brukar säga -- under ifrån o. alla de andra tårna var blå -- men det var en Guds lycka att det jick som det jick -- för dom bromsade vagnen så mycke dom kunde annars hade han mist hela foten -- du kan tänka dig jag blev vit om näsan på tisdags middan dagen efter vi kom hem från er när dom kom hem med honom i Bil -- då förstod jag att det var något elende -- men det blef inte så farligt -- i dag har han känga på sig ijen så han var in till Södertelje o. hörde om han kan få börja arbeta om måndag -- han går i den här veckan med en galosh så han o. jag har plockat 20 liter lingon i veckan --

men jag skall plocka mer när dom andra lingonen blir i ordning -- nu var det sagt att Birger o. Martin skulle resa till eder om Söndag. Birger hade särskild lust till det o. då skulle Martin ringa i veckan o. bestämma sig -- i går ringde han att han inte hinner få några nya kläder -- om han köpt sig nya byxor så hade han dugt mycket bra -- så då slog Birger det ur hågen han med -- nu måste jag sluta i fall jag vill ha brevet på posten i kväll -- men nu skall du helsa o. tacka ifrån oss så mycke efven till Gustafsons -- efven du liten ifrån pappa mamma o. syskon-- vänligen mamma.

Slagsta den 11/9 1916

Kära lilla Rut!

Jag måste nu skriva några rader så du får höra hur det är o. blir -- jag var till doktorn i går igen o. om 14 dar igen måste jag dit -- jag var så ängslig att jag skulle få lof att in på operation men som väl var slipper jag det för med underlifslidandet blir det inte så farligt. Doktorn sa att jag lider af blodbrist så han påstår att om jag vill beräkna att få lefva då måste jag vila o. akta mig för allt vad ansträngning heter -- hela blodsystemet är i högsta grad förslappat så han sade i går -- om jag finge råda er o. ni följde det rådet skulle jag inte få mjölka en ko mera -- i ännu en månad får jag inte lyfta inte bära o. inte gå fort -- det knappt behöver han be mig för jag har varit så mycke sjuk i sommar så jag har minsan fått sansa mig. Doktorn sade att om jag sparde mig nu de här åren tills jag fyllt 50 år så blev jag starkare igen -- men pappa sade åt förvaltarn att jag var förbjuden att mjölka minst på två år då svara han -- prat, mjölka måtte väl inte vara något arbete -- du kan höra hur han kan bete sig mot folk o. vill vi stanna måste jag ut -- jag skall försöka om jag får vara inne tills nästa gång jag far till Doktorn för annars blir han så arg om jag börjat mjölka för han sade att den bästa o. förnämsta medesin för mig är vila -- jag får jern o. arsenik, en flaska i veckan -- jag tar in en matsked 3 gånger om dagen efter maten o. jag tycker jag känner mig rätt kry -- det är bara den välsignade yrseln som kommer öfver mig -- bäst det är svartnar det för ögona -- jag tycker det är besynnerligt sjelf att jag är klen som har varit som en björn -- jag trodde att jag var oslitlig -- men jag tror ändå att jag blir morsk igen fast Doktorn låter illa -- han känner inte min kropp -- men nu har jag ordat nog om detta så var inte orolig -- vill Gud att jag skall lefva så inte kan varken jag eller Doktorn säga att jag skall dö för det här -- han tyckte det var den kritiska tiden för fruntimmer från 45 till 50.

Nu förstår du att det är svårt för mig att få Estrid i ordning -- inte kan jag tvätta o. inte kan jag rusta upp hennes kläder utan hon får jöra det sjelf för jag kan inte trampa maskin -- men nu skall Karin o. Estrid tvätta om torsdag -- jag ville att hon skulle bara tvätta sitt o. låta mitt vara men det är omöjligt att hon jör -- för hon vill hjälpa mig tvätta o. skura innan hon reser så då är det omöjligt hon hinner få i ordning så hon kan komma i väg fören Söndan den 23 -- ni tycker väl inte mycke om det o. du vet att det skulle inte sitta fast om jag våga röra på mig men jag är tvungen o. lugna ner mig -- jag tycker synd om pappa o. de minsta först o. främst -- ni stora reder eder själva.

Nu är det säkert dom kommer Lördagen den 23dje. Birger följer med henne o. vi jör i ordning så mycke som möjligt åt henne -- ren är hon i hufvudet alldeles -- var inte ifrig för morsan jag blir nog morsk igen -- vänligen mamma.

Slagsta den 16/10 1916!

Mina älskade barn

Ni är väl aldeles rådlösa som inte får något brev från oss men jag ville först se vad utgång det skulle bli med mig först -- jag blev så dålig i 14 dagars tid sen Estrid reste -- det låter dumt men det blev så tomt efter henne -- hon var jemt så hjälpsam -- sen grubbla jag öfver att det kanske var dumt o. skicka henne till Nyköping så ung o. liten till vexten -- så Andersons kanske tyckte det inte var mycke att få till hjälp -- men du Rut kan väl best bedömma att om det blir svårt för eder att klara er med henne o. kanske hon inte sjelf trifs får ni så jerna sända hem henne -- inte säger jag nånting om det -- jag har i förra veckan tvättat det som dragits ned sen Estrid reste -- men jag tvätta inne i köket för jag vågade inte utsätta mig för förkylning -- jag hade samlat regnvatten under det myckna regnandet -- sedan tvättade jag väggarna i köket för jag hade så mycke lut kvar o. jorde rent i rummet så jag har så snyggt -- o. för tillfället står kaffepannan på så skynda hem om en stund så skall ni få en tår medan ni ser er omkring så fint jag har -- det går bra när jag får knalla sakta för fort kan jag alldrig komma att kunna mera -- men jag är glad att jag blef så pass kry som jag är -- nu börjar jag mjölka den första Oktober -- få se hur länge jag orkar med det. Nu har unghärskapet flyttat till Stockholm. Ebba är på en strykinrättning, är varjehanda strykerska, har 3 kr. om dagen o. skall hålla sig allting. Birger är bröutkörare hos en bagare på Holländargatan -- han bor hos moster Anna -- dom var hem i Söndags o. Martin med -- moster Anna var här i fyra dagar o. tog upp potatisen -- hon kom på tisdan sen Estrid reste o. då var jag som semst så Birger o. moster tog upp den -- vi fick inte lika mycke som i fjol, cirka tolf tunnor så nog räcker den åt oss.

Jag skall tala om en nyhet att vi har fått tag i morbror Olle -- han har egen gård i Boden i Norrland -- har slakteri o. Charkuteriafär -- han är jift o. har 7 barn -- moster har skrivit till hela Norrland -- börja i östersund o. till varenda komun o. till slut lyckades det -- jag har skrivit nu så jag väntar brev var dag -- ni skall få veta sen när jag får brev från honom vad han skrivit -- jag får nu sluta med många kära helsningar till eder kära barn ifrån oss -- skriv snart -- mamma längtar efter brev från Rutan o. Titti.

Slagsta den 24/10 1916

Kära lilla Estrid!

Tack för brevena o. kort o. frimärken -- jag skrifver nu medesamma o. gör paketet i ordning ifall det skulle bli något bud till Tumba innan fredagen -- varom inte kan jag inte inte sända dig det förän då -- jag är så glad att du trifs o. måtte du få ha helsan så går det nog o. så har du Rutan att lita dig till -- hon får väl ha tålmod med dig -- jag har fått haft tålmod med eder allihopa. Bertil han saknar dig -- när vi frågar var du är säger han att du är till Tumba o. kommer hem i morgon bitti -- han är inte vidare bra i sin tumme så jag får nog till Tumba Doktorn ett tag till med honom. Ivan har inte varit hem mer en Söndagen du reste -- han är ute på sjön både natt o. dag helda o. vardag -- dom har så mycke last nu på hösten -- inte fick han igen sina kläder ej heller den andra som miste sina stöflar samtidigt -- dom fick inte tag i dem. (Deras kläder blev stulna, anm. V.E.) Ivan har nu fått finnens plats så nu har dom en liten pojke som sköter Ivans plats -- så Ivan får nu 80 kr. i månaden -- ej heller har Martin hört af om han får nån ersättning för sina kläder -- Ingeborg Gustafsson är i tvätten nu till 1 November till Ida kommer -- o. tjocka Hilma har flyttat -- Ingeborg o. Maria samt fru Nyholm helsar dig så mycke o. Anna Mi efven -- dom frågar så mycket efter dig -- dom trodde nog du skulle komma tillbaka samma dag. Ebba skall vi inte vidare tala om utan låt du allting sådant drunkna i glömskans haf. Förklaringen till det här ligger i ett fränt brev som Ebba skrev till Rut och klagade bl. annat över Estrid. (Ebba och

Estrid hade kommit i delo med varann innan Estrid slutade på skolan. Jag tänker inte skriva av det brevet eftersom det ger orättvisa åt alla parter, anm. V.E.) jag är så förtvivlad över det hela att Birger skall få sota för altihop för han ligger mig lika nära som ni allihop -- kanske jag ömmar nästan mer för honom för jag vet att han går en olycklig framtid tillmötes med den varelsen -- jag måste tåla henne för hans skull men Gud låte mig få kraft att jörat -- jag har alldrig i mitt lif hatat nån människa som henne för Birger har ett gott sätt -- han ringer var vecka o. frågar Maria hur det är med mig. Martin har jag inte nån gång sett för att han visat nån smekning på mig förän Söndagen han kom hem o. jag var i farten -- då blef han så glad så han tog om mig o. sa -- vad jag är glad att morsan är kry igen -- pappa är inte riktigt frisk -- han har sån svår huvudvärk med svindel o. inte tycks det gifva med sig heller o. inte vill han ligga inne o. vila sig.

Edit Lundström är så klen så hon kan inte göra ett smul. Elsa är hemma nu o. hjälper fadern. (Rättare Lundström på gården, anm.V.E.) Edit har samma sjukdom som Elin på skolan som blef död i struma o. hjertfel -- stackars Edit jag tror inte hon blir gammal -- men det är rörande att se sådan syskonkärlek. Anna var hemma i Söndags -- hon ville inte gråta så Edit såg det utan hon gick ut -- hon var så förtvivlad så jag tyckte så synd om henne som om Edit-- i lördags var Edit in till mig ett tag o. som hon satt på vedlåren fick hon ett anfall åt hjertat så jag trodde inte hon skulle komma in -- så få se hur det går.

Jag kan hälsa från faster Erika -- hon har ringt o. bref har jag fått -- hon är så ängslig öfver mig. Martin Gustafsson hade talt om att jag var sjuk för moster Anna hade skrivit o. talat om för Martin att hon varit här o. då var jag väldgt klen -- det var morbror Gustafsson som körde hit henne för Eva fick reda på att jag var sjuk jenom Hulda Brodin (Kuskens dotter Hulda. Det var hon som hade en katt som hette Kal-Agust och som fick barn! anm.V.E.) så dom var ledsna på båda hållen att vi inte skrivit -- men som du vet har jag svårt för att komma mig till att skriva o. svårt att oro folk -- men nu har du fått ett långt bref -- nu får du inte en rad mer förän din namsdag -- många kära helsningar till eder bägge
Det var sant Karin o. Märta helsar dig. Karin skall skriva till dig men hon gör vist som jag -- hon talar om det o. sen blir det inte vidare.

Hon har varit så dan i sitt huvud en lång tid så hon har sprungit här om nätterna i sömnen -- o. sen fick jag höra genom barnen att skollärarn har varit så stygg vid henne för hon har svårt för att rekna men är särskilt duktig annars -- så jag tog henne hemma ett par dagar att hon skulle få vila -- men då blef Lindqvist fundersam så han cyklade hit o. hörde efter hur det var med henne så jag fick tala vid honom -- o. då sade jag att det går inte att träta på ett barn för bristande kunskap utan det måste en lärare se till att hjälpa så mycke som möjligt -- o. aga det får man göra efter som barnen tål -- en del tål så mycke dom får, en annan mindre -- men fortsätter herr Lindqvist som han gjort med Karin gör han henne tokig -- o. då tala jag om hur hon jick om nätterna -- men han skylde på det att han trott hon var trotsig i räkning för hon var så duktig annars så om jag låte henne gå nu skulle han behandla henne humant -- o. nu är han så pjåskig igen med henne så ingen är nu så rar som Karin -- du vet så dum han är med att ha sina favoriter

Vänligen morsan.

Slagsta den 29/11 1916.

Mina kära flickor!

Nu är ni väl efter vanligheten utväntade på bref ifrån mig o. jag tycker mig se läppen på Estrid som inte fick något kort på sin namsdag men tanken var hos dig ändå -- men inget kort har jag hemma o. inte tid att skriva -- jag är som ni vet vådligt besvärad av att skriva -- o. nu har jag

fått morbror Olle som håller mig vaken -- han har skrivit hit två gånger -- första brevet på 8 sidor det andra på 4 -- sen har han sänt sitt eget fotografi o. barnens samt villan der han bor, en stor tafla -- ni skref om ni skulle få komma hem till Jul o. det vet ni att jag inget högre åstundar men icke förty tänkte jag nästan bedja eder att vänta till sommarn för det är ju omöjligt att få nån mat härute -- o. det som man möjligt kan få är så oförskämt dyrt o. barnen är så gott som barfota allihop -- det är inte bättre att få strumpor än skor nu -- ej heller har jag fått ett smul från skolan i höst -- dom får nöta på sina gamla kläder dom med för att allting är så dyrt.

Men nu har jag måst åtra mig att ni ska skall komma hem i Jul -- för morbror kommer hit om det blir bra väder o. han kan slita sig lös från sitt myckna jobb han har -- o. då förstår ni väl att jag vill ni skall komma hem -- vi skall väl hoppas att få bättre väder i år än i fjol -- det låter rysligt oartigt men vet du jag kan inte bjuda Erik o. Sanna för jag har ju inga sängplatser åt så mycke folk -- för troligtvis kommer väl någon ifrån Stockholm att göra morbror sällskap hit för han tänker gästa dom först -- så troligtvis kommer han Juldagen eller andagen hit -- ja vet ni det är både roligt o. tråkigt att han kommer för det är så bedröfligt med maten -- jag blir nervös när jag tänker på allting men det blir att göra som Kajsa Varg man tager det man haver -- men om ni kommer så vet jag att du vill alltid je mig något så snälla Rut köp mig ett halft dussin knifvar o. gafflar af dom billigaste så är du snäll -- du förstår väl att jag inte skrivit för att gnälla o. beklaga mig -- det vet du nog att jag är den sista som jör -- men som du är förständig så vet du att dessa hårda tider glider inte mig förbi oförmärkt heller utan jag får en släng af slefven jag med men jag är inte otacksam heller -- det fins hundratals i städerna som har det ännu sämre. Många kära helsningar till eder. En hjertlig helsning o. lyckönskan på din namnsdag lilla Titti från oss. Skrif något till Jul så vi vet när vi skall möta eder.

vänligen er gamla morsa.

(Det här är alla brev från 1916. nu följer en kraftig bunt brev från 1917. Anledningen är att Rut flyttade från Nyköping och tog plats hos en familj i Råsunda, Stockholm, så då fick hon brev både från Slagsta och från Estrid som var kvar i Nyköping, anm. V.E.)